

**SMJERNICE ZA ODGOJ LAIKA U
DUHOVNOSTI I POSLANJU
KĆERI MILOSRĐA TREĆEGA
SAMOSTANSKOG REDA SV.
FRANJE**

Izdaje Vrhovna uprava Družbe

Godina milosrđa

lipanj – 2016.

**SMJERNICE ZA ODGOJ LAIKA U DUHOVNOSTI I
POSLANJU KĆERI MILOSRĐA TREĆEGA
SAMOSTANSKOG REDA SV. FRANJE**

Br. 198 /2016

Budi volja Tvoja!
Rim, lipanj 2016.

Predmet: Objava dokumenta:
"Smjernice za formaciju laika"

Sestrama i laicima u Družbi:

Drage sestre i prijatelji koji dijelite s nama našu karizmu i duhovnost, pozdravljam vas s neizmjernom radošću u ovoj godini Milosrđa.

Drago mi je da vam mogu predstaviti **SMJERNICE ZA FORMACIJU LAIKA**, vrijedan materijal, plod duhovne baštine naše utemeljiteljice, Majke Marije Propetog Isusa Petković. Mi, njezine kćeri, predstavnice svih provincija Družbe (Hrvatske, Italije, Paragvaja, Čile-Perua i Argentine), sastale smo se, na poziv moje prethodnice M. Emile Barbarić, u Itagua – Paraguai u srpnju 2014. i proučavale kako živjeti našu karizmu i duhovnost u zajedništvu s vama.

Jedan od ciljeva susreta bio je izraditi Smjernice za formaciju laika i to nam je nametnulo određena razmišljanja:

- Što naša karizma ima za reći laicima?
- Kakav je naš odnos s laicima?
- Na čemu se temelji naša povezanost s laicima?

- Jesmo li sposobne povjeriti i podijeliti naše misijsko poslanje s laicima?
- Možemo li im pomoći otkriti i živjeti vlastito poslanje u Crkvi?
- Podržavamo li njihovu pripadnost Crkvi, kao živih i aktivnih članova od krštenja?

Iz životnog iskustva možemo potvrditi da su naša duhovnost i karizma Božji dar svijetu. Stoga, na nama je velika odgovornost da ga ne skrivamo i zadržavamo samo za nas, kćeri ove redovničke obitelji, već da ga dijelimo s vama, dragi laici, koji ste dionici našeg poslanja šireći tako Božju ljubav i svjedočeći njegovo milosrđe.

U Godini Milosrđa, donosimo na svjetlo ove Smjernice koje mogu pomoći u duhovnom rastu na putu svetosti na koji smo svi, bez iznimke pozvani, svatko u svom životnom staležu (LG5).

Drage sestre i laici, predstavljamo vam dokument **SMJERNICE ZA FORMACIJU LAIKA**, sa željom da ga prihvatite, obogatite i primijenite u praksi. Svi smo pozvani, kao na svadbi, prisustvovati gozbi. Izazov je što možemo i želimo sudjelovati u slavlju.

Osim toga, koristim priliku da vas obavijestim da smo ove godine povjerali s. Salvadori Mercado, vrhovnoj savjetnici, odgovornost za pastoral laika. Ona je započela uspostavljati sestrinski kontakt s vama preko **online listića**, koji će vam svaka dva mjeseca slati na vašu elektronsku poštu ili na facebook. Kako bi uspjela doći do svakoga od vas, još jednom molim odgovorne u našim ustanovama: odgojnim, zdravstvenim i sl. da nam pošalju autorizirane podatke (mail/Facebook) kako bismo mogli

svih uvrstiti u naš popis i slati im “poruke naše karizme i duhovnosti”.

U Isusu, licu milosrđa Očeva, pozdravljam vas i molim Njegov blagoslov po zagovoru naše blažene Marije Petković, na vas vaše obitelji i zajednice kako bi u punini živjeli darovani život i poslanje. Tako neka bude.

s. M. Salvadora Mercado, cfm.

Vrhovna savjetnica
Odgovorna za Pastoral laika

M. Cristina Orsillo, cfm.

Vrhovna predstojnica
2015 – 2021

SMJERNICE ZA ODGOJ LAIKA U DUHOVNOSTI I POSANJU KĆERI MILOSRĐA TREĆEGA SAMOSTANSKOG REDA SV. FRANJE

Uvod

»Ne užiže se svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima« (Mt 5, 15-16).

Sav Božji narod – laici, redovnici i redovnice, biskupi i svećenici – svi putujemo zajedno kao braća i sestre u nasljedovanju Isusa Krista i otkrivanju volje Boga Trojedinoga.¹ Ta nas zadivljujuća odrednica potiče da pozovemo laike da sudjeluju u našem životu i poslanju, prema duhovnosti kojom je bl. Marija Propetoga Isusa Petković obogatila Crkvu.

Kao Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, svjesne svoje bogate duhovne baštine, smatramo da ova ne može ostati skrivena, budući da je dar Božji za cijelu Crkvu i za svaku osobu koja želi crpiti iz ovih obilatih izvora te biti prosvjetljena duhovnošću naše Družbe

Stoga oduševljeno i s nadom zauzimamo se da zacrtamo duhovni hod za laike koji s nama dijele i žive našu pastoralnu misiju, za sve koji se približavaju našim milosrdnim djelima, kao i za one koje Bog poziva da žive ovu karizmu i duhovnost.

¹ Covili Isauro, ofm. Laici, Djeca ili odrasli?

1. IDENTITET I POSLANJE LAIKA U KONTEKSTU CRKVENOSTI

1.1 Laici u životu Crkve

Katolička Crkva, živi sve svjesnije *ekleziološku klimu* koju je promovirao Drugi vatikanski sabor. Stoga je prisutna i aktivno sudjeluje u suvremenom svijetu pojačanim zauzimanjem za inkulturaciju i aktivno uključenje svih svojih snaga.

Polazna točka Crkve je razumijevanje sebe kao naroda Božjega, koji je pozvan biti kvasac u povijesti spasenja.

U narodu Božjem sve jasnije se očituje protagonizam laika, kao znak vremena. Apostolska pobudnica *Christifideles laici*, svojim autoritetom potvrđuje svjetovni karakter laika kao punopravnog djelujućeg subjekta u evangelizaciji Božjeg naroda.

Zajedništvo i suradnja s laicima je plod nauka Crkve viđenog kao zajedništvo (usp. VC 54).

1.2 Nova evangelizacija

U duhu nove evangelizacije – kojoj je potreban novi žar, nove metode i novi izrazi, Crkva je doživjela, u posljednjih nekoliko desetljeća, snažan društveni angažman, zahvaljujući proročkom glasu mnogih kršćana, Učiteljstvu Crkve i biskupskih skupština na nekoliko kontinenata².

² Zabrinutost za novu evangelizaciju je opća. Biskupi Evrope: "Svjedoci smo Krista koji nas je oslobodio" (1992); Četvrta opća Konferencija Latinsko američkih biskupa, Santo Domingo, na temu: Nova evangelizacija, ljudska promocija, kršćanska kultura – Isus Krist jučer, danas i uvijek"

Proširuje se novi način bivstvovanja Crkve, koja ide u susret čovjeku, s kojim dijeli svoje radosti i nade³, poštujući kulture i zanimajući se za budućnost čovječanstva: pravdu i mir, obitelj, život i etičke vrijednosti, ekumenizam i međureligijski dijalog, politiku i ekonomiju, mladež i edukaciju (odgoj).

Nova evangelizacija predstavlja se, kao cjelokupni projekt obnovljenog misionarskog opredjeljenje, kao konkretni odgovor na poziv enciklike *Redemptoris missio*.⁴

1. 3. Identitet laika u Crkvi

Pod nazivom laika, podrazumijevaju se svi vjernici Crkve, osim članova svetoga reda i od Crkve odobrenoga redovničkog staleža, to jest, Kristovih vjernika koji su krstom pritjelovljeni Kristu, i ustanovljeni kao Božji narod, a na svoj način postali dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe te u Crkvi i u svijetu obnašaju svoj dio poslanja cijeloga kršćanskog naroda. (LG 31 §1); njihova temeljna obilježja su:

- ***Opredjeljenje za Isusa Krista.*** Temeljno opredjeljenje vjernika laika treba biti opredjeljenje za Isusa.

(listopad 1992.), Specijalna skupšina Sinode biskupa za Afriku (Crkva u Africi i njezina evangelizacijska misija u 2000. godini. "Biti ćete moji svjedoci") travanj 1994., **Biskupska Sinoda za Ameriku** ("Susret s živim Isusom Kristom, put prema obraćenju, zajedništvo i solidarnost u Americi", 1997., Biskupska Sinoda - Oceanija, 1998. ("Isus Krist i narodi Oceanije: nastavljaju svoj put, navještaju svoju istinu, i živeć svojim životom")

3 Gaudium et Spes 1. Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu (7. prosinca 1966.)

4 Redemptoris Missio. Enciklika Ivana Pavla II (7. prosinca 1990.)

- **Ljubav za Crkvu.** Ne samo prihvaćanje nego istinska ljubav, jer u njoj je prisutno otajstvo trajne nazočnosti Isusa u povijesti. Znati razlikovati nadnaravne aspekte nesavršenosti i nedostataka koji odgovaraju naravi čovjeka.

- **Raspoloživost,** za služenje, poput Blažene Djevice Marije.

- **Crkveno zajedništvo.** Odnos Crkve prema svim zvanjima, koja se nalaze na području crkvenog zajedništva. Nikada u rivalstvu ili sukobima, već u trajnom bratstvu.

- **Formacija i akcija.** Nikada nas ne napušta. Prijeko je potrebno biti "spreman naviještati smisao nade svima koji je traže". Ne usredotočuje se samo na formaciju. Formacija bez akcije je besplodna. Akcija također odgaja.

1.4 Uloga laika

Koncil je proročki događaj, dar Božji Crkvi i svijetu, *drugi Duhovi*, „*karta magna*“ *budućnosti i veliki katekizam modernoga vremena*, gdje je jasno izražen poziv i poslanje laika u Crkvi.

„Zadaća je, pak, laika, po vlastitom pozivu, tragati za Božjim kraljevstvom baveći se vremenitim stvarima i uređujući ih po Božjemu. Oni žive u svijetu, to jest u svim i u pojedinačnim službama i poslovima svijeta te u uobičajenim uvjetima obiteljskoga i društvenoga života, kojima je njihov život na neki

način protkan. Bog ih ovdje poziva da obnašajući svoju vlastitu dužnost i vođeni evanđeoskim duhom, tako reći iznutra poput kvasca, pridonosi posvećenju svijeta te tako u prvom redu svjedočanstvom svojega života, blistajući vjerom, nadom i ljubavlju, drugima očituju Krista. Njima dakle, na osobit način pripada tako rasvijetliti i urediti vremenite stvari, s kojima su tijesno povezani, da one bivaju i rastu u skladu s Kristom te budu na hvalu Stvoritelju i Otkupitelju«. (LG 31 &2).

Drugi Vatikanski Sabor pozitivno gleda na svijet te ga smatra, unatoč grješnosti, kao istinsku vjersku: Otac ga je stvorio za čovjeka i toliko ga ljubi, da mu je poslao svoga jedinorođenog Sina.

Takav pogled otkriva silnu novost u načinu globalnog poimanja Crkve u njezinom odnosu prema svijetu. Crkva živi za svijet, budući da čitavi Božji narod stoji u ljudskoj povijesti kao sakrament spasenja.

Takvo otkriće svijeta sve više nas upućuje da zamislimo Crkvu, ne više kao uski vrh piramide - hijerarhija, i široko rasprostranjene baze - laici, već kao veliki krug koji se širi u povijesti te iz središta dobiva snagu i poticaj koji je osposobljuje za svoje daljnje širenje.

Laik je onaj koji se nalazi na skrajnjem rubu i širenju kruga, na granici napretka, oslobađanja i transformacije svijeta. Zato mu je potrebno da Krist i njegov Duh budu u središtu kruga, iz kojeg izvire svjetlo, milost i vrednote blaženstava, a koje dolaze po službi

poslužitelja i svjedočenja posvećenog života i nalaze si u neposrednosti ovoga središta: potrebno je da bude u zajedništvu sa svima, da bi se svi osjećali kao živi udovi Tijela Kristova u povijesti - Crkva svih ljudi, jedna i sveta, koja kao protagonist stoji na granici te daje i prima; službenici i posvećene osobe pomažu, i uzajamno se obogaćuju darom vlastitoga poziva.

»Apostolat laika je sudioništvo u samom spasonosnom poslanju Crkve; svi su određeni za taj apostolat samoga Gospodina po krstu i potvrdi. A sakramentima se, u prvom redu, svetom euharistijom, priopćuje i hrani ona ljubav prema Bogu i prema ljudima koja je duša svega apostolata. Laici su, pak, posebno pozvani na to da Crkvu uprisutnjuju i čine je djelatnom na onim mjestima i u onim prilikama gdje ona samo po njima može postati sol zemlje. Tako je svaki laik, po samim darovima koje je primio, ujedno svjedok i živo sredstvo poslanja same Crkve, »po mjeri dara Kristova« (Ef 4, 7), (LG 33 &2).

Isto tako dokument Gaudium et Spes, u poglavlju IV, kada govori o poslanju Crkve u suvremenom svijetu, pristupa laičkom poslanju te podcrtava: *“Laici su specijalno, iako ne isključivo, nadležni za svjetovne zadaći i djelatnosti. (...). Svjesni zahtjeva svoje vjere i puni njezine snage treba da bez oklijevanja, gdje god ustreba, poduzmu nove inicijative i da ih u djelo provode. Njihova već pravilno formirana savjest mora nastojati da božanski zakon bude upisan u život zemaljske zajednice... Laici prosvijetljeni kršćanskom mudrošću i s poštovanjem uvažujući naučavanje Učiteljstva, neka sami preuzmu svoju odgovornost. Laici koji aktivno sudjeluju u čitavom životu Crkve, ne samo da su dužni da u prožimaju svijet kršćanskim duhom nego su također dužni da u svemu, i to usred ljudskog društva, budu Kristovi svjedoci“ (GS 43 §§ 2. 4).*

Koncil nas i danas poziva da nastavljamo otkrivati ovu viziju Crkve, s ciljem da jasnije i djelotvornije živimo družbinu karizmu.

1.5 Novost zajedništva

Trebamo uzeti u obzir, da novost donesena na Koncilu ima mnogo povezanosti s prisutnosti laika u našoj redovničkoj obitelji.

To nije ograničeno na kvantitativnom broju snaga, a još manje na prisilnoj zamjeni za nadoknadu naših gubitaka i odsutnosti. Radi se zapravo o izuzetno obogaćujućem zajedništvu među različitim ali komplementarnim zvanjima u Crkvi u kojem se izmjenjuju vrednote koje poboljšavaju kvalitetu svakoga poziva, jačaju njihov identitet i obogaćuju njihovu sadašnjost.

Između laika i nas trebamo znati izgraditi stvarno (istinsko) crkveno zajedništvo komplementarnih zvanja koja su utemeljena u Kristu, potaknuta njegovim Duhom, hranjena uvjerljivom vjerom, uzajamnim svjedočanstvima te stvarnim i uspješnim opredjeljenjem za djela milosrđa. To jest, radi se o dubokom zajedništvu življenom unutar identične apostolske duhovnosti.

Zajedništvo bitno proizlazi iz dva različita ali korelativna pola napetih odnosa.

1.6 Zajedništvo i suodgovornost: *Christifideles laici*

Sveti Ivan Pavao II u svojoj pobudnici *Christifideles laici* podsjeća nas da vjernici laici, čiji "poziv i poslanje u Crkvi i svijetu u dvadeset godina nakon II Vatikanskoga Koncila" bijaše predmet Sinode biskupa 1987, pripadaju onome Narodu Božjem koji je predstavljen radnicima u vinogradu, o kojima govori Evanđelje po Mateju: "*Kraljevstvo je nebesko kao kad domaćin rano ujutro iziđe unajmiti radnike u svoj vinograd. Pogodi se s radnicima za denar na dan i pošalje ih svoj vinograd*" (Mt. 20, 1-2). "Vinograd

je cijeli svijet, koji se mora preobraziti u skladu s Božjim naumom u očekivanju konačnog događaja Kraljevstva Božjega" (CL 1 §§1. 2).

Prema *Christifideles laici*, horizonti unutar kojih se ostvaruje poslanje laika

su: zajedništvo i suodgovornost.

„Karizme, službe, zaduženja i služenja laika postoje u zajedništvu i za zajednicu; ona su uzajamna bogatstva koja se nadopunjuju za dobrobit svih, pod mudrim vodstvom pastira“ (ChL 20&5)

"U kontekstu poslanju Crkve, Gospodin povjerava laicima, zajedništvo s drugim članovima Božjeg naroda, veliku odgovornost ... Posvećeni pastiri dobro znaju koliko laici doprinose dobru cijele Crkve "(CHL 32 § 2). Suodgovornost laika proteže se od samog vrha naviještanja evanđelja pa do organizacije evanđeoskih vrijednosti u društvu, služeći osobi i zajednicama ljudi(usp. Chl 33-34).

Crkva je u svojoj biti »otajstvo zajedništva i poslanja« (ChL32): nastavak misije Isusa Krista, u naviještanju ljubavi Božje za izgradnju zajedništva – zajednica sinova i kćeri Božjih. Iskustvo Crkve je iskustvo zajedništva s Bogom i ljudima. Ta je zajednica podržana Duhom, gdje se vjera:

- živi se u zajednici (*koinonía*),
- razmatra i svjedoči dosljedno (*martirio*),
- slavi (*liturgia*),

- prenosi po služenju i pastoralnim djelatnostima (*diakonia*),
- svjedoči stavovima života (*duhovnost*).

1.7 Posvećeni život i zajedništvo u suradnji s laicima

Apostolska pobudnica o posvećenom životu o zajedništvu i suradnji s laicima kaže: *“Jedan od plodova nauka o Crkvi kao zajedništva bilo je, ovih godina, razumijevanje da njezini razni sastavni dijelovi mogu i trebaju, ujediniti svoje snage, u suradnji i razmjeni darova, kako bi uspješnije sudjelovali u poslanju Crkve. To pridonosi jasnijoj i potpunijoj slici same Crkve, osim što čini uspješnim odgovor na velike izazove našega vremena, zahvaljujući zbornom doprinosu različitih darova”* (VC 54 §1).

Prema tome, svjesno i odlučno trebamo odgovoriti da se pod laicima podrazumijevaju, kršćani - članovi Katoličke Crkve, koji, u svijetu sa svojim vlastitim svjetovnim karakterom, žele živjeti svoje krštenje i sudjelovati u našoj misiji. Ili pak, kao što je očito, u našoj redovničkoj obitelji želimo primijeniti i učiniti plodnim nauk kojeg Drugi Vatikanski Sabor ustvrdio o svjetovnjacima ili laicima.

1.8 Različitost službi

Potrebno je uspostaviti različitost službi da bi se laici mogli što efikasnije uključiti u karizmu i poslanje.

U Crkvi su svi posvećeni i poslani na temelju krštenja i potvrde. Međutim, svećenička služba i posvećeni život je specifičan oblik posvećenja za misiju Crkve.

Laici, po posveti krštenja i potvrde, pozvani su biti znakovi Božjeg kraljevstva i biti spremni da svoje vremenite poslove uređuju prema naumima Božjim. Svjetovni značaj razlikuje njihov kršćanski život (LG 31). Na poslu, u obitelji, u politici, u ekonomiji, u znanosti, u umjetnosti ili društvenoj komunikaciji žive poziv posvemašnje svetosti, s opredjeljenjem za promicanje čovjeka i evangelizacije. Laik kršćanin, stoga, je član Crkve u srcu svijeta i član svijeta u srcu Crkve (Puebla 103).

Pomazanjem Duhom Svetim u sakramentu svetoga Reda zaređeni službenici, osim posvete krštenja dobivaju poseban karakter, koji ih poistovjećuje s Kristom svećenikom (PO 2). Ljubav dobrog Pastira potiče ih da daju svoj život za stado (PO 13) i za izgradnju crkvenoga zajedništva, kojeg potiče (zaživljuje, animira) i predsjedava biskup. Zaređeni službenik je u službi zajedničkog (općeg) svećeništva vjernika.

Bogu posvećene osobe, prihvaćanjem evanđeoskih savjeta, primaju jednu novu i posebnu posvetu koja, premda nije sakrament, obvezuje ih živjeti na jedan vlastiti način po uzoru na Isusa Krista, kojeg je predložio svojim učenicima. Redovnički život očituje, na osobito bogati način, evanđeoske vrijednosti i svrhu Crkve: posvećenje čovječanstva. Njihov život zajedništva je znak svijetu koji ga potiče da vjeruje u Krista (VC 31. 32. 46. 51).

1.9. Izazovi našega apostolata

Svijest o identitetu i poslanju vjernika laika u Crkvi je porasla. Laici imaju duboki osjećaj zajedništva i vjernosti u vršenju djela milosrđa, katehezi, vjerskim slavljinama. Svijest o odgovornosti laika koja se stiče po krštenju mnogo puta se ne očituje na isti način na svim stranama, u nekim slučajevima ne pripremaju se za preuzimanje važnih odgovornosti; u drugim, jer ne nalaze svoje mjesto u mjesnoj crkvi gdje ne mogu doći do izražaja niti pastoralno djelovati zbog pretjeranog klerikalizma koji ih drži na rubu odlučivanja. Dok se primjećuje sve veća uključenost mnogih laika u laičke službe, njihovo sudjelovanje ne odražava se dovoljno u življenju kršćanskih vrednota u društvu, politici i ekonomiji svijeta. Često puta ovo sudjelovanje ograničuje se samo na interklezijalne obaveze bez jednog stvarnog zauzimanja za primjenu Evanđelja u transformaciji društva. (usp. EG 102).

Zato se osjećamo pozvanima da odgovorimo ovom izazovu i da surađujemo kako bi laici mogli živjeti svoj poziv i poslanje u Crkvi. Stoga vjerujemo da je neophodno potrebno:

a. Doprinostiti formaciji laika i evangelizaciji skupina profesionalaca i intelektualaca:

- Davanje prioriteta i veće pozornosti na formiranje laika
- Izraditi formativni plan rada
- Raspoloženje za vođenje laičkih skupina

b. Podupirati suodgovornost i prijanjanje uz duhovnost Družbe Kćeri Milosrđa

- Promicanje zajedničke formacije: laika i posvećenih.
- Stvaranje kanala za suodgovorno sudjelovanje.

c. Imati dostatnu prilagodljivost za:

- Prihvatiti poticaje i novosti koje dolaze od laika.
- Podržavati njihov apostolski žar.
- Uspostaviti značajniji odnos s njima te izbjegavati da ne ostanu samo kao namještenici u našim apostolskim djelatnostima.
- Pratiti ih i poticati u njihovoj misiji.

1. 10 Što očekujemo od laika

- Opredjeljenje za život Crkve.
- Simpatiju prema duhovnosti Blažene Marije Propetog Isusa Petković.
- Osjetljivost za siromašne i potrebite.
- Prijanjanje i uključenje u pastoralni projekt Družbe.

2. U KONTEKSTU DRUŽBE: MARIJA PETKOVIĆ I LAICI

U Crkvi je uvijek bilo osoba koje su imale viziju svijeta i njegovih potreba te su se zauzimale proročki odgovoriti tim izazovima. Jedna takva osoba bila je Marija Propetog Isusa Petković, danas Blažena na oltaru, utemeljiteljica Družbe Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje. Kao vjerna kćerka Crkve, Marija Petković imala je otvoreno srce i cijeli svoj život je posvetila misijskom apostolatu. Kako bismo bolje razumjeli njezin laički apostolat, predstavljamo kratki sažetak njezine poduzetnosti na području apostolata.

2.1 Povijesne okolnosti života Marije Petković Kovač

Marija Petković Kovač rodila se je 10. prosinca 1892. u Blatu, Korčula, Hrvatska. Njezin otac bio je čovjek velike vjere i milosrđa za siromašne.

To je uvelike utjecalo na dušu male Marije. Njezina majka bila je žena stroga, ali veoma pobožna. Sama Marija

prisjećajući se toga razdoblja kaže, da joj je kod kuće bilo gotovo kao u samostanu.

Jedan veoma važan događaj obilježava Marijin život, kojeg ona opisuje ovako: “Gospodin, u svom velikom milosrđu, dao mi je dao redovničkoga poziva da mu se posvema posvetim. U dobi od četrnaest godina, po vječnom zavjetu čistoće posvetila sam mu svoju ljubav i djevičanstvo. Od tada, moja jedina želja bila je

raditi za Njega, da ga ljudi upoznaju i ljube”.⁵ Od svoje rane mladosti, Marija Petković aktivno je radila u župi svoga rodnog mjesta.

Tada je vodila i utemeljila brojne laičke udruge, a 1920. godine , utemeljila je Družbu “Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje”.

6. lipnja 2003. u Dubrovniku, Hrvatska, proglašena je blaženom od Pape sv. Ivana Pavla II.

2.2 Apostolatske djelatnosti Marije Petković Kovač

Laici su pozvani da budu učenici i misionari Isusa Krista, te da svakodnevnom životu rade za proširenje Kraljevstva Božjega i naviještanje Evanđelja. Marija Petković, sa svojim svjedočanstvom života privukla je naklonost žena i ljudi svoga vremena za apostolsko poslanje. Bila je osjetljiva za potrebe siromaha kojima je iskazivala ljubav i milosrđe.

2.3 Marija Petković i laičke udruge

Marija Petković uvijek je bila otvorena poticajima Duha Svetoga te je djelovala sukladno s naučavanjem Crkve.

U 14. godini života, pristupa Udruzi Katoličke akcije “Kćeri Marijinih”, koju je utemeljio dubrovački biskup, mons. Josip Marčelić. Do svoje 17. godine u Udruzi je vršila dužnost tajnice. Zatim je bila izabrana predsjednicom, službu koju je vršila sve dok nije ušla u samostan, 1919.

⁵ Duhovna Oporuka Majke Utemeljiteljice, MATANIĆ, Atanazije: *U znaku ljubavi*, Zagreb 1976., 187.-189.

1914. godine, izabrala je dvadeset i četiri “Kćeri Marijine” te s njima utemeljila “Udrugu Dobrog Pastira”. Nastojala je da se

poput dobrog Pastira posvete radu za spasenje duša: pohađale su bolesnike, nastojale da se djeca krštavaju i pripreme za sv. Pričest; molile su i žrtvovala se za obraćenje grješnika, a osobito da Isusu nadoknade za uvrede koje su mu nanesene grijesima svijeta.⁶

U 1915. godini, utemeljila je Udrugu “Katoličkih Majki”, zajedno sa jednom starijom sestrom Družbe “Službenice milosrđa”, budući da se je smatrala premladom da vodi društvo za udate žene.

Istovremeno, radila je u Trećem Franjevačkom Redu. Kao sestra trećoredica zavjetovala se 16 ožujka 1919. Članovi Trećega Reda žele nasljedovati Svetoga Franju, živjeti jednostavno, ponizno i samozatajno, da razvesele i služe svima.

Za male djevojčice organizirala je Udrugu “Anđela čuvara”. U njoj se naučile istine vjere i pripremale se za zreli kršćanski život. One koje su se pokazivale marljive i gorljive prešle bi u članice

⁶ Pravilnik Udruge “Dobrog Pastira”

udruge “Kćeri Marijinih” a druge u pripravnice Družbe Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje.

Također je oblikovala “Molitvene skupine za jedinstvo kršćana”. Ova pobožna skupina se je posvećivala molitvi i dobrim djelima. Osnovana je i proširena u Latinskoj Americi. Bila je povjerena majčinskoj brizi Presvete Djevice Marije, pod nazivom: Gospa od Pomirenja.

Marija Petković primila je od Gospodina dar duboke pobožnost te je sa svojim sestrama radila na širenju molitve, osobito svete krunice. Tako je usrdno i s oduševljenjem radila na promicanju “Pokreta molitve Svete Krunice” - dnevna molitva svete krunice, osobito u Paragvaju. Osim molitve posvetila se je odgoju adolescenata i mladih.

2.4 Utemeljenje Družbe Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje

2.4.1 Podrijetlo Družbe

Zbog pustošenja I. svjetskoga rata, Blato je ostalo u velikoj bijedi, s velikim brojem siromašnih i zapuštenih udovica, sirote djece koja su tražila pomoć; osim toga, sestre Službenice Milosrđa su napustile Blato.

Marija, velikodušno, iziđe u susret siromašnima i sa svojom mladom prijateljicom, Marijom Telenta, otišla je živjeti u kuću Sestara Službenica Milosrđa, gdje je prihvatila upravljanje i rad u pučkoj kuhinji. Njima su se pridružile još dvije pobožne djevojke: Magdalena Šeparović i Palma Bačić za pomoć u pučkoj kuhinji.

Dubrovački biskup, Mons. Josip Marčelić otkriva joj svoju želju i nakanu da ostane u Blatu i da se pobrine se za ovu situaciju. Ona prihvaća želju svoga biskupa kao volju Božju i duhu podložnosti prihvaća ostati u Blatu.

Kada je biskup Josip Marčelić vidio kako je ova mala Družba radi i napreduje u pravom duhu Božjem, odlučio je odobriti redovničko oblačenje. 4. listopada 1920, na dan sv. Franje, 6 djevojaka primilo je redovničko odijelo. Tako se je utemeljila Družba “Kćeri Milosrđa Trećeg samostanskog reda sv. Franje”, za širenje slave i ljubavi Božje i za vršenje djela milosrđa prema bližnjima.

Marija Petković dobila je ime: Marija Propetoga Isusa Petković i, 13. listopada 1920. jednodušno je bila izabrana za Vrhovnu predstojnicu Družbe.

Družba se brzo proširila otvarajući nove kuće. Godine 1936., Marija pošalje svoje prve sestre u Argentinu da tamo šire ljubav i milosrđe Oca nebeskoga. Godine 1940., ona ista putuje u Argentinu sa skupinom sestara. Ostala je u latinskoj Americi 12 godina te je u tom periodu proširila Družbu i njezina djela u Paragvaju i Čileu. Godine 1952. vraća se definitivno u Europu.

Godine 1928. Družbe je bila pripojena Redu Manje braće, a 1956. Papa Pio XII, dao je definitivno odobrenje Družbe i

njezinih Konstitucija. Majka, čiji je cijeli život bio vrlo odan Crkvi, bila je sretna kada je Družba bila službeno priznata od Crkve.

2. 4. 2. Svrha Družbe

Majka Utemeljiteljica, u jednoj od svojih pouka kaže: “Prva svrha Družbe je slava i ljubav Božja i posvećenje njezinih članica”. Kako stoji napisano, za postići svoje posvećenje,

potrebno je u svemu ispuniti presvetu volju Božju; i presveta volja Božja, je naše posvećenje. Isus Krist, odnoseći se na ljubav kaže: “Budite savršeni kao što je savršen vaš Otac nebeski” (Mt 5, 20), ili, “Budite milosrdni kao što je milosrdan Otac vaš nebeski” (Lk 6,36).

“Duh Družbe sastoji se u ljubavi prema Bogu i blišnjemu, osobito prema susestrama, u pouzdanju u Boga Oca i vršenju volje Božje; u nastojanju da se postignu kreposti: poniznost, samozataja, žrtva, pokora koje su vidljiva očitovanja franjevačke malenosti i obraćenja”⁷.

“S povjerenjem u Božju providnost, vjerne Duhu, karizmi, zdravoj tradiciji i duhovnoj baštini Družbe, surađujemo s Očevim milosrđem i

⁷ Konstitucije Družbe, 4

posvećujemo se apostolatu odgoja i obrazovanja, župnom apostolatu, apostolatu zdravlja i starijih osoba, misijama, promicanju dostojanstva ljudske osobe i drugim službama u zajednici, pozorne na znakove vremena i potrebe Crkve.”⁸

Marija Propetog Isusa Petković poučavala je trajno svoje sestre da ljube i šire karizmu družbe koju nam je povjerio Bog. U jednoj od svojih pisama piše svojim sestrama: „Kćeri moje, idite po svijetu noseći u svojim rukama sveto Evanđelje, križ i sveta Pravila i radite za spasenje duša”⁹. Po odlasku Marija Petković u vječnost, sestre nastavljaju voditi s oduševljenjem katoličke udruge u cijelom svijetu, vjerne pouci svoje Majke Utemeljiteljice: “Kćeri drage, budući je naša dužnost i obaveza da radimo za slavu i ljubav Božju, mi moramo poučavati duše u vjeronauku, pokazujući im put spasenja Zato, kćeri moje, potaknute Božjom ljubavlju, zauzmite se čitavim srcem da poučavate u vjeri sve koje susretete u bolnicama, školama, radite za spas duša koje su vam povjerene”¹⁰

Majka utemeljiteljica nam je govorila: „Bog je htio da naša Družba bude utemeljena da surađuje s njim, sa Sinom i Duhom Svetim u djelima ljubavi za spas duša; zato, surađujte s milosrđem Oca, s dobrotom Sina i pravednošću Duha Svetoga”¹¹.

⁸ Konstitucije Družbe, 6

⁹ Iz Pouka Marije Petković, 26. XII. 1950; Konstitucije Družbe “Kćeri Milosrđa”, Rim 1989, str. 27.

¹⁰ Pouke, 5.07.1941.

¹¹ Pouke, 27.05.1945.

3. LAICI I KĆERI MILOSRĐA

Sestre, vjerne smjernicama Crkve, prema želji Majke Utemeljiteljice, Blažene Marije Petković, nastavile su raditi s laicima, dajući im mogućnost da s nama dijele zajedničku duhovnost. U Družbi, u Provincijama i u zajednicama sestre obavljaju svoju misiju, uvijek u bliskoj suradnji s laicima.

Osim toga, formirale su se različite apostolatske skupine koje se povremeno sastaju na Euharistiji, slavljenju Riječi Božje i poukama Majke utemeljiteljice. Unatoč geografske udaljenosti i različitosti kultura, svih ujedinjuje ljubav, duhovnost i karizma Kćeri Milosrđa, velikodušna suradnja i trajna molitva.

3.1 Laici koji surađuju u našim apostolatskim djelatnostima

U svim institucijama, sestre rade s laicima koji su bliski suradnici i suodgovorni u našem poslanju. Svih želimo odgojiti u našoj duhovnosti i karizmi, hrabreći ih u vjeri i kršćanskom opredjeljenju, tako da postignu identifikaciju s družbom i uključenje u naše poslanje.

Zato, mi “Kćeri Milosrđa” imamo kao jedno od prvotnih ciljeva: postići cjelovitu formaciju, muškaraca i žena, nastojeći da osobe

u prvom redu uspostave sintezu između vjere, kulture i života, te da se osposobe za skladan odnos s Bogom, samima sobom i sa svijetom, prema evanđeoskim i franjevačkim

idealima; postići da se na razine formacije i poslanje za ove ideale opredijele svi laici i sestre.

Stoga je veoma važno produbiti poruku i duhovnost sv. Franje i Majke Utemeljiteljice te naći vrijeme za refleksiju preko koje se može s većom efikasnošću prenijeti odgoj i prihvaćanje vjere, ljubavi i milosrđa. Želi se također, oblikovati osobe da žive vjerno svoj kršćanski katolički identitet u skladu s Evanđeljem, učiteljstvom katoličke crkve i karizmom Družbe "Kćeri Milosrđa", te tako doprinositi širenju Kraljevstva Božjega u današnjem svijetu.

Promicati i podupirati profesionalnu i duhovnu sposobnost, kako laika tako i sestara, svjesni da se formacija mora nastaviti tijekom cijeloga života. Prvenstveno se brinuti za ljudsku i kršćansku formaciju sestara, osobito da se osposobe za ekipni rad.

Stvarati bratski i srdačan odnos koji pogoduje obiteljsko ozračje, tako da se sve naše institucije prepoznaju po bratskom odnosu u svim skupinama. Odgajati primjerom života u pravednosti, ljubavi, poštovanju stvorenoga, u milosrđu, dajući prioritet animiranju sestara.

Također se traži jačanje jedinstva unutar institucija i grupa, stvarajući pogodno ozračje za susrete i subratstvo, koje će snažiti identitet i osjećaj pripadnosti.

Podržavati kontakt sa onima koji su zbog različitih motiva ostavili naše institucije: bivši učenici, bivše članice družbe, profesori i zaposlenici u mirovini.

3.2 Laici koji po zvanju prijanjaju uz naše poslanje

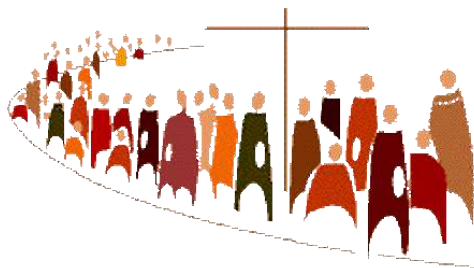
Postoji veliki broj laika koji nam se približavaju, privučeni karizmom Blažene Marije Petković i žele surađivati velikodušno i nesebično sa sestrama.

S njima smo započele, nazivajući ih *“Misionari milosrđa”*. Odgovorne smo im pomoći i razvijati u njima ovu karizmu dajući im piti na izvoru naše duhovnosti kako bi s nama svjedočili ljubav i milosrđe Očevu, bilo to s odraslima, mladima ili djecom. Potrebno je organizirati i pratiti ove apostolske skupine, stvarajući jedinstvo i obiteljsko ozračje, koje pogoduje osjećaj pripadnosti na razini cijele Družbe.

Osim toga, sa svrhom da im se dade jedno određenog mjesto unutar Crkve, prema tome i Družbe, uviđa se potreba da postoje određena pravila odobrena od crkvene vlasti, budući da kaže CIC:

Kan. 299 § 3. § 3. U Crkvi se ne priznaje nijedno privatno vjerničko društvo, osim ako je mjerodavna vlast pregledala njegov statut.

Kan. 300 - Neka nijedno društvo ne uzima sebi naziv »katoličko«, osim s pristankom mjerodavne crkvene vlasti, prema odredbi kan. 312.

3.2.1 Skupine djece

“Svrha zbog koje otvaramo škole; jest pridobivati djecu za Boga. Pretvorite vaše škole u prava misijska središta, u žarišta ljubavi Isusove, u centre spašavanja duša, kreposti i kršćanskoga života, škole odgoja za život”¹². Stoga u radu s djecom, mi sestre tražimo da ih približimo Bogu i pratimo tijekom njihove formacije, tako da stalno rastu u vjeri, prema volji Božjoj.

3.2.2 Skupine adolescenata i mladih

Potaknute primjerom Majke Utemeljiteljice, bl. Marije Petković, koja se je posvećivala odgoju, osobito adolescenata i mladih kako bi se pripravili za život i osnovali prave kršćanske obitelji, mi sestre nastavljamo voditi različite skupine s ciljem da ih odgojimo i jačamo u vjeri, te da im pomognemo izgraditi plan svoga kršćanskoga života, učvršćen na temeljitom razlučivanju zvanja.

¹² Pouka. 1.10.1940.

"Družba je osnovana da poučava i pomaže siromašnima, da vodi i odgaja mlade"¹³.

3.2.3 Skupine odraslih

Crkva, u svojim dokumentima, poziva kršćane laike, kojima je vlastito živjeti u svijetu i sudjelovati u svećeničkoj, proročkoj i kraljevskoj misiji Krista. Oni su pozvani širiti kraljevstvo Božje, u svome dnevnom životu (AA 2). Mi Sestre pomažemo im ostvariti ovaj poziv, vodeći osobitu brigu i pažnju obiteljima, kako bi uzmogle postati osobe vjere i milosrdne ljubavi (ReV 30) te svojom blagošću nositi svima mir, dobrotu i sklad (CC 128). Da budu osobe dosljednoga života.

3.2.4 Posebna posvećenja

Prihvaćamo one koji žele posvema živjeti svoje krsno posvećenje, opredjeljujući se za život prema našoj duhovnosti, ali bez obaveza vlastitima životu zajednice.

3.2.5 Različiti načini sudjelovanja

Sestre i laici sudjelujemo na sastancima formacije i duhovnosti, svećanim vjerskim slavljinama, duhovnim obnovama, predavanjima i seminarima, izmjenjujući, prije svega, životna iskustva, "biti majke jedni drugima..." (Franjevačko Pravilo).

Polazeći od ovih

¹³ Pouka, 13. 11. 1942.

pretpostavki, sretne smo i pune nade što možemo pozvati laike koji s nama žele dijeliti bogatstvo naše karizme i poslanja na raznim područjima apostolata gdje ih Duh Sveti poziva.

U grupama koje pratimo (vodimo), u svakoj pojedinoj Provinciji, imamo veoma pozitivno iskustvo, obilježeno svjedočanstvom kršćanske ljubavi i milosrđa u svojoj sredini: obitelji, mjestu i poslu i po slijedećim zajedničkim aktivnostima:

- Povremenim sastancima: bilo tjedno, dvotjedno ili mjesečno.
- Podrška sestrama u njihovom poslanju, dijeleći duhovnost Družbe.
- Sudjelovanje u aktivnostima župne zajednice.
- Čitanje i razmišljanje uputa i pouka blažene Marije Petković
- Molitvom za svećenička, redovnička i misijska zvanja.
- Euharistijskom klanjanju
- Molitvena čitanja Božje Riječi.
- Dnevna molitva Blaženoj Mariji Petković, za sve osobe koje se utječu u njezin zagovor.
- Duhovne obnove, seminari i razmatranja.
- Širenje pobožnosti Blažene Marije Petković, različitim sredstvima.
- Aktivno sudjelovanje u trodnevnici ili devetnici za pripremu blagdana Blažene Marije Petković, 9. srpnja.

- Rekreativni duhovni susreti među različitim skupinama koje sačinjavaju ovaj pokret ili udruhu.
- Poznavanje i prakticiranje djela Milosrđa.
- Posjet zatvorenicima, bolesnicima, starcima, djeci ili potrebnima.
- Pomoć potrebitim osobama ili obiteljima .
- Podrška pokretima za mir, socijalnu pravdu i zaštitu života.
- Hodočašća.

4. KARIZMATSKO – MISIONARSKI IDENTITET KĆERI MILOSRĐA TSR SV. FRANJE

Milosrđe Očevo nas prati od prvog časa našega ljudskog i kršćanskog života, a na kraju našega postojanja bit ćemo suđeni po našim djelima milosrđa, (usp. Mt 25,25-46 “bio sam gladan i dali ste mi jesti, bio sam žedan i napojili ste me...”) stoga: “Pripravimo naše nebo po djelima milosrđa”¹⁴.

4.1 Naša Karizma

Definirana je:
Svjedočiti ljubav
i milosrđe
Očevo, slijediti
Krista
Raspetoga,
vjerne duhu
evanđelja,
služeći Crkvi
preko djela

milosrđa po primjeru sv. Franje Asiškoga i Bl. Marije Propetog Isusa Petković¹⁵.

"Isus Krist je svjedok vjerni" (Ap 1,5), koji je došao na svijet da objavi ljubav i milosrđe Očevo(usp. Iv 3, 16-17), on je temelj našega života, središte, počelo i cilj našega bića.

Slijedeći primjer Majke Marije Petković, temelje našega života učvrstili smo na otajstvu Utjelovljenja, Križa i uskrsnuća Isusa Krista, budući da je “naša Družba osnovana da bude oganj ljubavi za Krista, našu Propetu ljubav”¹⁶.

¹⁴ MUp. 10.03.1963.

¹⁵ Direktorij, 2. 2011.

¹⁶ Direktorij, 9.2., 1991.

Milosrdna ljubav nebeskoga Oca za nas je trajni izazov budući da smo pozvane biti "prava slika Oca milosrđa", jer "čovjek radije sluša svjedoke nego učitelje, a ako sluša učitelje, to je zato jer su svjedoci"¹⁷. Samo na taj način možemo oduševiti druge da se posvete djelima milosrđa.

Ljubav prema Crkvi je jedno od temeljnih obilježja naše redovničke obitelji. Kaže Majka: "Naša Družba je kao mala sjemenka proklijala u Svetoj Crkvi" koja je njoj: Majka, svjetlo, autoritet i sigurnost.

Naš život treba biti u skladu s učenjem Svete Majke Katoličke Crkve za koju moramo moliti i biti joj vjerne, svjesne da smo živi članovi mjesne Crkve, pozvane da našom karizmom izgrađujemo crkveno zajedništvo. Odluke Crkve trebaju biti prihvaćene s odanom ljubavi i povjerenjem.

Naša Majka Utemeljiteljica, jaka žena vođena apostolatskim žarom, posvema se je posvetila službi za Boga i Crkvu. Ona nas opominje: "Budite vjerne Bogu i Crkvi, ne bojte se progona. Kratak je život, vječna sreća vas čeka, radite za slavu Božju, za vaše spasenje i za spasenje duša. Zauzimajte se posebno za širenje slave i ljubavi Očeve, preko djela milosrđa"¹⁸.

Družba je u službi opće Crkve po misijskom apostolatu prema želji Majke Utemeljiteljice koja nas potiče da idemo po svijetu s Križem, svetim Evanđeljem i svetim Ustanovama, da širimo Kraljevstvo Kristovo, da ga svi upoznaju i uzljube.

4.2 Temelji našega redovničkoga života

Četiri su temelja na kojima želimo postaviti naš osobni i zajednički rad te tako dobro "hranjeni" odgovoriti na izazove koji

¹⁷ EN 41 (Evangelii Nuntiandi 1975.)

¹⁸ Oporuka MF 1960.

nam život predstavlja: Riječ Božja, molitva, Euharistija i naša braća:

Riječ Božja kao dar Oca, dana za susret sa živim Isusom Kristom, koji nas vodi do istinskog obraćenja i obnovljenog zajedništva i solidarnosti. Težimo da se nahranimo kruhom Riječi, da nam on bude posrednik dijaloga s Isusom Kristom i duša same evangelizacije i naviještanja Isusa Krista svima¹⁹.

Slušanje i svakodnevno razmišljanje Riječi Božje, potiče nas da živimo dosljedno i radikalno vlastiti poziv i pomaže nam "usvojiti autentične ljudske i kršćanske vrijednosti, a osobito, sposobnost da živimo zajedno u velikodušnoj suradnji i dubokom duhovnom prijateljstvu²⁰.

Euharistija je povlašteno mjesto susreta učenika s Isusom Kristom; ovim sakramentom Isus nas privlači k sebi i čini da uđemo u njegov dinamični odnos prema Bogu i bližnjemu²¹.

Euharistija je najveće i najuzvišenije što je Svemogućí mogao učiniti za nas, kad nam je dao svoje vlastito tijelo za duhovnu hranu, koja je naš život i naša snaga; stoga na ljubav Kristovu odgovarajmo primajući ga često. Živeći u zajedništvu s Kristom, učvršćujemo našu vjernost, tražimo proširenje njegovog Kraljevstva, i nastojimo da u svemu izvršimo njegovu svetu volju²².

Molitva. U prisnom prijateljstvu s Gospodinom, njegovanog ustrajnom osobnom i zajedničkom molitvom, i u školi ljubavi koja je Križ, nalaze se duboki

¹⁹ Document Aparecida, 248.

²⁰ Dokument Karisma, 4, Rim 2002.

²¹ Dokument Aparecida, 251.

²² MUp. 9.8.1950.

krojeni naše duhovnosti, koja nas potiče da životom naviještamo sve što je Otac učinio za nas. " Uvijek s novom i obnovljenom radošću, svjedočimo svednevice naše darivanje Bogu i slavimo ljubav koju Otac ima prema svijetu" (Konst. 1989), te nastojimo biti svjetlo koje prosvjetljuje druge vlastitim primjerom²³.

Braća i sestre. Preuzimamo odgovornost kojom želimo pokazati milosrdno lice Oca, preko konkretnih čina praštanja, bratskog prihvaćanja, strpljivosti, razumijevanja, radosti, mira, dobrohotnosti u međusobnim odnosima, u učinkovitoj solidarnosti²⁴.

4.3 Naše poslanje

Naša posebna misija, izražena u imenu "Kćeri Milosrđa", sastoji se u svjedočenju milosrđa i dobrote Boga Oca životom i apostolatskim djelima evangelizacije, odgojem i milosrđem. Budući da, kao što kaže Majka Utemeljiteljica: "Kćeri Milosrđa" znači da smo rođene iz milosrđa Boga Oca i poslane smo po svijetu da nastavimo njegova djela milosrđa i bratske ljubavi trpećem čovječanstvu. Trebamo biti "prava slika milosrdne ljubavi Očeve"²⁵.

Osjećamo (smatramo)se i jesmo misionarke, izravno ili neizravno jer "nisu misionari samo oni koji propovijedaju i poučavaju riječima i djelima, već i oni koji prikazuju svoje patnje, svoje molitve i žrtve za uspjeh misija"²⁶.

Nastojimo da naše apostolatsko djelovanje izbija iz intimne povezanosti s Bogom. "Naš život posvećujemo školskom odgoju i

²³ Dokument Karizma, 11, Rim 2002; Konstitucije 1989.

²⁴ Dokument Karizma, 4, Rim 2002.

²⁵ MUp. 13.11.1942.

²⁶ Dokument Karizma, 16, Rim 2002.

obrazovanju djece i mladih, posebno napuštenima i siromašnima; njezi bolesnika, staraca i koji trpe; župskim apostolskim djelatnostima, katehezi i misijama”; vodimo i različite udruge. Vjerne našem duhu i našoj karizmi otvorene smo odgovoriti novim izazovima s kojima se suočavamo u današnje vrijeme.²⁷

4.3.1 Načela i vrijednosti koje prosvjetljuju naše poslanje

Sinovsko pouzdanje. Kao kći nebeskoga Oca, u školi sv. Franje, naša Majka Utemeljiteljica je iskusila neizmjereno Očevo milosrđe i poziva nas da se uzdamo u Providnost i dobrotu Božju: "Ništa nam neće nedostajati ako se pouzdamo u Boga"²⁸. "Naša prvotna briga treba de bude: živjeti u jedinstvu s Trojedinim Bogom, i da On po svojoj milosti živi u našim dušama"²⁹. Sva naša djela, misli i ljubav moraju biti usmjerene na Presveto Trojstvo.

Kristocentrizam. "Naša duhovnost, koja izvire iz naše karizme, usredotočuje se na ljubljenog Sina Očeva, Utjelovljenog, Raspetog, Uskrslog i Euharistijskog Isusa Krista, stoga želimo promicati kraljevsku vlast i ljubav njegovog božanskoga Srca"³⁰. Krist, koji se proglašuje kao Put, Istina i Život, jest središte našega života i duhovnosti i "temeljna srž Evanđelja, gdje blista ova ljepota spasenjske ljubavi Božje očitovane u Isusu Kristu, umrlom i uskrsnom" (EG 36). Ta istina, u životu Blažene Marije Propetog Isusa Petković, izražava se u ljubavi prema Euharistijskom i Raspetom Isusu, Kralju njezine duše i srca. Ona želi da sve članice Družbe, sadašnje i buduće, sa živom vjerom, služe, da se klanjaju

²⁷ Dokument Karizma, 15.

²⁸ MUp., 19.07.1931.

²⁹ MUp .28.05.1947.

³⁰ Konstitucije Družbe , 5.

i da časte Isusa Krista u Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Posebno preporuča svojim kćerima da budu kao prave svećenice koje neprestano služe i klanjaju se Isusu, te da poučavaju i potiču druge da ga ljube. Majka obraćajući se Isusu Raspetome, zaziva ga govoreći: "Nado moja jedina". I svojim kćerima kaže: "Ljubite Krista Raspetoga, prigrlite i ljubite križ, nosite ga radosno i on će vas voditi k spasenju. U Križu ćete naći snagu i utjehu"³¹.

Poštivanje dostojanstva ljudske osobe, koju smatramo, prema kršćanskoj antropologiji, kao ljudsku osobu koja od časa svoga začeća, dijete je Božje, stvoreno na sliku i priliku Stvoritelja; slobodnu i jednaku u dostojanstvu kao jedinstveno biopsihološko i duhovno biće; otvorena transcenciji u svojim različitim dimenzijama: kulturnim, sociološkim, povijesnim i vjerskim. Jedinstveno, neponovljivo biće, sposobno da traži i spozna istinu i dobro; da ljubi i slobodno djeluje. Svaka osoba je moralno biće, gospodar svojih djela i graditelj svoje sudbine; pozvan da bira svoj životni plan u skladu sa vlastitim bićem i u odnosu na stvari s drugim ljudima i s Bogom (usp. D.H.C.13, i 6 C.E.C.)³².

Svjesni smo dostojanstva svakog čovjeka kao djeteta Božjeg i brata Isusa Krista. U životu sv. Franje Asiškog vidimo da ga kontemplativno divljenje besplatne ljubavi Božje, otkriveno u otajstvu utjelovljenja, vodi otkriću i divljenju dostojanstva njegova sina Isusa u dostojanstvu svih ljudi.

Ljubav za stvoreno. Dostojanstvo života ne samo da ima svoje zahtjeve počevši od osoba, svako stvorenje zahtjeva poštovanje i brigu. I danas priroda zahtjeva svoje dostojanstvo jer pati zbog

³¹ Dokument Karizma, 20. Rim 2002.

³² Idejni plan odgoja CFM. 1990, Puente Alto, Chile.

bezbrojnih zloporaba.³³ Franjina vjera je vjera u Božje tragove; u svim stvorenjima on vidi Božje sjeme. Odavde izvire njegovo poštovanje Svevišnjemu opjevano u Pjesmi Stvorova. Pravda, mir i očuvanje stvorenoga sastavne su vrednote naše duhovnosti kojom su protkane naše djelatnosti.

Milosrđe je srž i temelj naše karizme, način života “Kćeri Milosrđa”. Milosrđe, kako nam ga je Krist predstavio u prisposobi o izgubljenom sinu je ljubav koja je kadra da se prigne svakoj ljudskoj bijedi koja se očituje u brojnim današnjim situacijama. Milosrdna ljubav je sposobna da spasi dobro koje postoji u svakom ljudskom biću, budući da vrednovanjem dobra pomaže čovjeku da se povrati Ocu. Osoba koja doživljava ovo milosrđe ne će se osjetiti ponižena, nego kao ponovno pronađena i vrednovana u svome dostojanstvu stvorenja Božjih.

³³ Plan formacije za profesore odgojnih centara Franjevačke Provincije: Valencia, Aragón i Balears.

Otac očituje sinu svoju radost koja mu pomaže da se suoči s istinom samoga sebe."³⁴

Život naše Majke utemeljiteljice bio prosvijetljen i vođen iskustvom Očeva milosrđa, a Majka ga povjerava svojim kćerima: "Božja ljubav se je utjelovila u vama i preobražuje vas u sebe da preko vas nastavi objavljivati svoju milosrdnu ljubav svijetu".

Bratstvo i malenost. Prije nego je Franjo otkrio bratstvo kao ideal evanđeoskog života, susreo je brata a u bratu čovjeku je otkrio brata Krista. I preko Krista i njegova evanđelja shvatio je

potpuno značenje sveopćeg Božjega oćinstva i obitelji djece Božje, koja ujedinjuje krštenike kao braću, sve ljude i sve stvoreno.³⁵

Odnoseći se na Družbu Majka nam kaže: "Njezino

obilježje neka bude poniznost i jednostavnost; a njezin duh neka bude ljubav, poniznost i milosrđe, ovaj duh treba zaživljuje sve kud god idete. Źrtvujte sve, ali neka se saćuva ljubav i jedinstvo Družbe,... da sve budete jedno u Njemu"³⁶.

Opredjeljenje za siromahe. Naša Majka je od djetinjstva pokazivala veliko suosjećanje za one koji su bili Źrtva društvenih zala, posebno za patnje uzrokovane siromaštvom. Bog je u njezino srce stavio ljubav i suosjećanje za siromašne, patnike, osobito za napuštenu djecu. Uvijek je bila spremna ponuditi im

³⁴ Dokument Karizma, 8. Rim, 2002.

³⁵ Iriarte Lázaro, ofm cap. Franjevaćko zvanje.

³⁶ Dokument Karizma, 21. Rim, 2002.

velikodušno svoju milosrdnu ruku ne pitajući se tko su ti siromasi na koje se to odnosi. Svojim duhovnim kćerima preporuča da budu majke trpećem čovječanstvu, i da imaju milosrđa, prakticirajući ne samo tjelesna djela milosrđa nego i duhovna³⁷.

Druge vrednote

Poniznost i jednostavnost. Kći Milosrđa nastoji živjeti transparentno i brižljivo svoj odnos prema drugima a to ne može postići bez poniznosti i jednostavnosti, u ovoj franjevačkoj Družbi koja želi biti "ponizna kći Svetoga Franje, koji je ponizno nasljedovao Isusa i svoju braću nazvao 'manjom braćom'" (MUp. 14-08-1960).

Duh žrtve. Naš franjevački redovnički život je nasljedovanje Krista Raspetoga a kao takav iz ljubavi prema Isusu i potrebama bližnjih treba da bude obilježen velikodušnom raspoloživošću za žrtvu; duh žrtve je konkretni dokaz naše želje da se suobličimo s Gospodinom koji je odabrao posvemašnje zatajenje za naše spasenje. (MUp. 7-02-1932.)

Radost življenja. U zajedništvu s Bogom nalazimo životnu radost (Dir 11) koja je jedna od istaknutih karakteristika franjevačke duhovnosti "Ako ste doista prave franjevke, radost će odsijevati na vašim licima, u vašim riječima i djelima" (MU pouke 22-10-

1944). "Siromaštvo i poniznost, ujedinjene s ljubavlju i franjevačkom radošću, neka stalno

kraljuju u našoj Družbi" (MU Pouke 1-01-1943). Pozvan e smo svjedočiti radost po daru zvanja (Dir 97.1) u župnoj zajednici osobito s mladima koji se sastaju u našim kućama (Dir 93.6).

³⁷ Dokument Karizma, 22, Rim, 2002.

Radosna srca ostvarujemo djela ljubavi prema bližnjima (Pouka, 4. 02. 1945) zahvaljujući Bogu za milost da ga možemo služiti u našoj najmanjoj braći, u bolesnima i siromašnima (Dir 6; MUP ib). Vjerne baštini naše duhovne Majke "pronosimo radost svugdje gdje idemo" (MU pouke, 16. 12. 1948).

Radinost - točnost. "Rad je dužnost i obaveza. Sve trebamo raditi i proslaviti Boga našim djelima. Rad je i užitak, jer je i sam Bog ulio u čovjeka potrebu za radom. Sveta Obitelj također je radila". (Pouka, 22. 04. 1945). Radimo radosno, mudro i savjesno i plodovi rada bit će blagoslovljeni od Gospodina (Pouka 26. 07. 1945.). "Tko ljubi Boga također ljubi urednost i točnost" (Pouka 05. 08. 1950). "Odgojimo se u točnosti i odgovornosti jer vrijeme je dragocjeno za naše posvećenje i za posvećenje naših bližnjih" (Pouka 27. 03.1958).

Istinitost - iskrenost. "Tko laže, nije iskren, ne ljubi istinu ni svjetlo. Bog je svjetlo i ljubi istinu" (Pouka, 12. 1929) Stoga "Udaljiti se od istine znači udaljiti se od samoga Boga" (Pouka 22. 08. 1943). "Tko govori istinu, taj je i pravedan, jer govori istinu onako kakva jest." (Pouka 12. 1929).

4.3.2 U našem životu i poslanju prate nas i štite

Blažena Djevica Marija. Naša Majka Utemeljiteljica, od djetinjstva je gajila pobožnost prema Presvetoj Djevici Mariji. Iskazivala je svoje osjećaje ljubavi Bezgrešnoj Djevici i molila ju da je može nasljedovati i da njezino srce bude slično Bezgrešnom Srcu Marijinu. Djevici Mariji povjeravala je svoje osjećaje ljubavi prema Isusu, moleći ju za milost da ga uzmogne ljubiti kao što ga

Ona ljubi. Od nje je naučila "biti tijesno ujedinjena s Bogom i surađivati s njime za spasenje svijeta"³⁸.

Naši nebeski Zaštitnici su: Sveti Josip, Sveti Franjo Asiški, Sveta Klara Asiška, Sveta Terezija Djeteta Isusa i Blažena Marija Propetog Isusa Petković. Nasljedujemo njihove kreposti i slijedimo njihove pouke da bismo po njihovom primjeru sačuvale cjelovitu vjeru, čvrstu nadu i iskrenu djelatnu ljubav³⁹.

4.3.3 Naš redovnički pozdrav i geslo

Gdje se susretnemo izmjenjujemo pozdrav: "Hvaljen Isus i Marija / Uvijek hvaljen" ili "Mir i dobro". U istom duhu i poslušnosti Blažene Djevice Marije živimo naše geslo: "Budi volja tvoja" i osobno geslo naše Majke Utemeljiteljice, naslijeđeno i preneseno na njezine duhovne kćeri: "Sve za Isusa na slavu Oca". Geslo naše udruge Poslanika Milosrđa je "Ujedinjeni za slavu Božju".

³⁸ Dokument Karizma, 23. Rim 2002.

³⁹ Konstitucije Družbe, 8, Rim, 2009.

5. PROVEDBENI PROGRAM ODGOJA
OPĆI CILJ: ODGOJITI LAIKE ZA SUDJELOVANJE U
NAŠEM POSLANJU I DUHOVNOSTI

Prvi cilj	Smjernice za djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Obraditi (izraditi) plan odgoja za laike.	Prikazati na shematski način formativne etape i sadržaje; objasniti ih na razini ljudske, kršćanske, duhovne i družbine dimenzije.	<ul style="list-style-type: none"> - Biranje ekipe sestara za izradbu odgojnog plana - Priprema i izdavanje materijala za odgoj laika. 	Vrhovna predstojnica i provincijalne uprave.	Drugo polugodište 2014.
Drugi cilj	Smjernice za djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Ojačati našu formaciju za zajedništvo i suodgovornost s laicima.	Uključiti ovu temu u početni i trajni plan odgoja	<ul style="list-style-type: none"> -Susreti za trajni odgoj u provincijama. -Radionice za čitanje i analizu dokumenata. -Promicanje ovog projekta 	Provincijalne i mjesne uprave	2014.

Treći cilj	Smjernice za djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Osnovati „školu odgoja“ za studij naše karizme, duhovnosti i poslanja.	Odrediti područja djelovanja i stalno mjesto za formativne susrete laika i sestara u provincijama	-Imenovati odgojnu ekipu -Tjedni, mjesečni i godišnji susreti -Nacionalni susreti -Susreti na razini Družbe i provincija. -Duh. obnove, logorovanja, hodočašća, radionice.	Provincijalne uprave i sestre kojima je povjerena ova odgovornost.	Početi od 2015.
Četvrti cilj	smjernice za djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Pratiti laike u procesu formacije.	-Osnivanje ekipe za animaciju rada na razini Družbe, provincije i mjesta -Sestre pripravne i raspoložive za praćenje laike .	Organizirati opće, provincijalne, područne i mjesne susrete -osobni susreti -duhovno vodstvo	-Sestre odgovorne na razini mjesne zajednice	2015. ...

Peti cilj	Smjernice za djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Oblikovati skupine laika »Poslanici milosrđa« u zajednicama provincije.	Odgojiti i raditi sa skupinama laika u duhu naše karizme.	Mjesni, područni i provincijalni susreti	Odgovorne sestre i mjesne zajednice.	2014./...
Šesti cilj	Smjernice za Djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Ponuditi laicima prostor za veću suradnju u poslanju sestara Kćeri milosrđa .	Povjeriti odgovornosti za vođenje laika na raznim područjima pastoralara: zdravlja, odgoja i obrazovanja, župa -Upravljanje školama i odgojnim zavodima	-Odabir osoblja -Pratnja u odgoju -Imenovanja - Odrediti i staviti granicu njihove uloge.	Provincijalne uprave	2014 – 2021.
Sedmi cilj	Smjernice za djelovanje	Djelatnosti	Odgovorni	Vrijeme
Omogućiti laicima da se kao laički ogranak posvete življenju naše karizme i duhovnosti.	-Prihvatiti i pratiti laike u njihovom odgoju i razlučivanju, -Tražiti kanonsko savjetovanje za osnivanje ovog načina života	-Osobna pratnja -Razgovori -Duhovne obnove -Ostvariti odgovarajuće kanonsko ustanovljenje	- Odgovorne sestre redovnička zajednica. - Vrhovna uprava	2015.- 2021.

Bibliografija:

Dokumenti za proučavanje i refleksiju o poslanju laika u Crkvi:

1. Vita Consecrata 31; 32; 46; 51; 54 &1;
2. Christifideles Laici;
3. Evangelii Nuntiandi;
4. LG 4 (poglavlje IV); 5. GS;
6. Crkveno pravo (Naslov 2., Obveze i prava vjernika laika, Naslov 5., poglavlje 1.) Udruge Vjernika;
7. Laik katolik. Svjedok vjere u školi;
8. Evangelii Gaudium br. 102
9. Dokument Aparecida / Puebla

Hvaljen Isus i Marija

Vjernici laici Kristovi su učenici pozvani, snagom Krštenja i svojim uključivanjem "u svijet", evanđeoskim duhom nadahnjivati svaku sredinu, djelatnost, ljudske odnose, unoseći svjetlo, nadu i Kristovu ljubav u ona mjesta koja bi, inače, ostala izvan Božjega djelovanja i prepuštena ljudskoj bijedi.

(Papa Franjo)

Družba Kćeri Milosrda TSR SV. FRANJE

Via Di Porta Maggiore, 38, 00185 - Roma

Tel. 0039067027842 * Fax 0670300513

E- mail: cfmroma@gmail.com - Superiora Generale